

Hanna Sarkkinen vänst

Debattinitiativ om Vänsterförbundets riksdagsgrupps alternativa budget för 2026

Till riksdagens talman

Högerregeringens ekonomiska politik har lett in Finland på en dyster väg: lågkonjunkturen fortsätter, landet befinner sig i en arbetslöshetskris och människornas förtroende för ekonomin har försvagats betydligt. Regeringen har utöver den sociala tryggheten skurit i basservicen, såsom utbildning och hälso- och sjukvård. Enligt social- och hälsovårdsministeriets bedömning kommer regeringens politik att leda till att cirka 124 000 människor hamnar i fattigdom, bland dem 31 000 barn.

Regeringen Orpo har motiverat nedskärningarna som riktats mot låginkomsttagarna med att de offentliga finanserna behöver balanseras och den offentliga skuldsättningen stoppas. Samtidigt som regeringens politik har lett till ökad arbetslöshet och fattigdom har den också lett till en ökad skuldkvot inom de offentliga finanserna. Trots stora löften lyckas regeringen inte stoppa ökningen av skuldkvoten. Ökningen avtar endast för en kort tid 2027 och väntas därefter åter tillta under 2028. Regeringen stoppar tillfälligt ökningen av skuldkvoten under valåret genom att låna mer än en miljard euro ur Statens pensionsfond.

Högerregeringen har förklarat den svåra ekonomiska situationen bland annat med kriget i Ukraina och handelspolitiska osäkerhetsfaktorer. På andra håll i Europa har man satt rekord i sysselsättning under de senaste åren, och den genomsnittliga arbetslöshetsgraden ligger på endast sex procent. I EU-området har ekonomin vuxit, medan Finland kämpar på i en recession. Problemen i Finlands ekonomi har alltså i hög grad orsakats av regeringen själv.

Högerregeringen flyr undan sitt ansvar genom att påstå att nedskärningarna inte är en betydande orsak till den låga inhemska konsumtionsefterfrågan och den utdragna lågkonjunkturen. Regeringens nedskärningar har framför allt drabbat låginkomsttagarna, som använder nästan hela sin inkomst till konsumtion. Därför har regeringens nedskärningspolitik varit särskilt skadlig för efterfrågan och den ekonomiska tillväxten. Till följd av den svaga ekonomiska utvecklingen blir det också allt svårare att nå de mål som gäller skuldsättning och sysselsättning. Regeringen fortsätter sin misslyckade och orättvisa politik genom att också nästa år skära i arbetslöshetsstödet och utkomststödet. Samtidigt delar regeringen frikostigt ut pengar till de finländare som har de högsta inkomsterna.

Vänstern har ett alternativ till högerregeringens orättvisa nedskärningspolitik. Vänstern skulle sätta in kontryckliga anpassningsåtgärder, vilket mer sannolikt skulle minska skuldsättningen.

Debattinitiativ DI 8/2025 rd

Vänstern skulle inte låta Finlands ekonomi upprepade gånger gå in i en recession. Vänstern skulle inte heller låta det svåra läget inom byggbranschen fortsätta, utan vi skulle stödja branschens återhämtning genom riktade stimulansåtgärder. Vi skulle inte ta av låginkomsttagarna, utan vi vill stärka den inhemska efterfrågan genom att förbättra köpkraften för låg- och medelinkomsttagare. Vi vill införa en arbetsgaranti för att garantera att alla finländare har möjlighet att arbeta. Vi skulle inte försämra hälso- och sjukvården, utan säkerställa att alla får tillgång till vård inom sju dygn. Vi vill inte skrota välfärdsstaten, utan stärka den.

Vår alternativa budget inger hopp om något bättre. Det krävs ändå mer än bara slagkraftiga uttryck – det krävs handling. I vår alternativa budget beskriver vi hur vår ekonomiska politik skiljer sig från högerregeringens nedskärningspolitik och hur vi konkret skulle förbättra försörjningen, servicen och livet för vanliga finländare.

Jag föreslår

att riksdagen för en aktuell debatt om Vänsterförbundets riksdagsgrupps alternativa budget för 2026.

Helsingfors 19.11.2025

Hanna Sarkkinen vänst